

Ministerie van Economische zaken, Landbouw
en Innovatie
Postbus 20101
2500 EC Den Haag

Computerweg 16
Postbus 94
3800 AB Amersfoort
t +31 (0)33 455 04 33
f +31 (0)33 455 28 35
e info@dibevo.nl
i www.dibevo.nl
ING 68.50 62.287
ING 383828
KvK Gooi-, Eem- en
Flevoland V40506478

betreft: commentaar op concept Wet Natuur

Amersfoort, 16 november 2011

Geachte heer, mevrouw,

Dibevo commentaar op concept Wet Natuur

12 november 2012

De natuur regelgeving in Nederland is uiterst complex. Zo complex, dat het zelfs voor inspectie diensten lang niet altijd duidelijk is of een bepaalde soort nu wel of niet gehouden mag worden en zo ja, onder welke condities. De inbeslagname van de Ashera katten is daar een goed voorbeeld van. Regelgeving van CITES, de Europese implementatie van CITES, de vogelrichtlijn en de habitat richtlijn zijn nu ondergebracht in de Flora en Faunawet, maar soortenlijsten van dieren en planten die onder deze wetgeving vallen zijn gefragmenteerd gepubliceerd op diverse websites en in diverse besluiten. Nederlanders mogen misschien geacht worden de wet te kennen, maar wanneer er alles aan gedaan lijkt te worden om de toch vooral niet duidelijk aan te geven hoe die in elkaar zit, dan wordt hen dit bijna onmogelijk gemaakt. De website van de overheid en de vaak niet correcte voorlichting op soortniveau van het informatieloket van het Ministerie maken de verwarring alleen maar groter. De nieuwe Wet Natuur poogt hierin meer duidelijkheid te geven. Voor een deel lijkt dit ook te lukken. De tekst van het voorstel, en ook de toelichting geven in ieder geval meer duidelijkheid dan de Flora en Faunawet, de Boswet en de Natuurbeschermingswet. Deze zijn nu in ieder geval geïntegreerd in één wet, de Wet natuur.

Voor de Nederlandse gezelschapsdieren sector, de Dibevo sector dus, zijn twee onderdelen van de wet van belang: alles rondom CITES, de lijst van beschermde Europese vogels en die van de Nederlandse soorten.

CITES

Door de rechtstreekse werkingssfeer van de EU verordening te erkennen worden een aantal Nederlandse koppen op de Europese wetgeving weg genomen. Deze hebben voornamelijk betrekking op de CITES Commissie. Afschaffen van de bezitsontheffing lijkt een sterke vereenvoudiging van de helaas onvermijdelijke bureaucratie rondom het houden van soorten die in de CITES bijlagen zijn opgenomen. De geest van de Europese verordening geeft aan dat de legaliteit van de dieren te allen tijden moet worden kunnen aangetoond. Hoe dat gedaan word, wordt hiermee aan de houders overgelaten.

De toelichting lijkt aan te geven dat het Ministerie zich ook beraadt op andere Nederlandse koppen zoals de registratieverplichting voor een groot aantal dieren. Een vereenvoudiging zou hier eveneens op zijn plaats zijn, zeker voor het handelstraject waar de dieren in grote getale snel in en uit gaan. Het aantonen van legaliteit met aankoopbonnen is voor de handel toch al een verplichting uit hoofde van belastingwetgeving. Wanneer er toch een registratieplicht blijft bestaan, in welke vorm dan ook, zou een heroverweging van soorten die hiervan zijn vrijgesteld door Dibevo worden verwelkomd.

Overigens zou de voorlichting over CITES regelgeving sterk verbeterd kunnen worden. Dat deze onduidelijk is, blijkt in de afgelopen jaren ook steeds wanneer wetenschappers wat over CITES soorten zeggen. De ene keer zeggen ze dat alle CITES bijlage A soorten verboden zijn te verhandelen (rapport Positieflijst), doorgaans hebben ze het alleen over de CITES appendices I, II en III, terwijl in Nederland alleen de bijlagen A,B,C en D van belang zijn (Positieflijsten, Ongeriefanalyse). Daarnaast lijken sommige wetenschappers überhaupt nog nooit van CITES te hebben gehoord en bevelen een systeem aan waarmee de handel in beschermende dieren kan worden geregeld (eveneens Positieflijst).

Een andere zeer grote onduidelijkheid in de voorlichting over CITES wetgeving zijn de schorsingen van soorten uit de bijlagen. Eens per jaar wordt een verordening uitgebracht met de schorsingen, maar tussentijds wordt ook besloten over schorsingen. Deze worden nergens gepubliceerd tot dat weer een nieuwe verordening wordt uitgebracht.

Vogelrichtlijn

Volgens de vogelrichtlijn zijn alle Europese vogels beschermd. Dat lijkt eenvoudig. Tenminste, als je weet welke vogels er precies in Europa voorkomen. De betreffende soortenlijst vinden is minder eenvoudig. Hij is in ieder geval niet te vinden via de website van de Nederlandse overheid. Daarbij moet je als vogelhobbyist wel weten dat de betreffende wet de Vogelrichtlijn heet. Volgens de website van de vogelbescherming gaat het om 74 soorten. De Wet spreekt echter over 700 soorten... Volgens het wetsvoorstel lijkt het overigen niet verboden te zijn nakweek vogels onder zich te hebben wanneer deze niet voor verkoop bedoeld zijn (Art. 3.2.1).

Beschermde Nederlandse dieren en planten

In de Flora en Faunawet was dit voor wat betreft vissen, amfibieën en reptielen eenvoudig geregeld: alles was beschermd behalve de vissen uit de visserijwet. Dit leverde weinig onduidelijkheden op. Door de nationale kop met betrekking tot de habitatrichtlijn er af te halen, wordt dat anders. Dan wordt er weer gewerkt met twee lijsten. Een lijst van echt beschermde soorten en een lijst van een beetje beschermde soorten. Ook hier lijkt het echter niet waterdicht geregeld te zijn: het is niet toegestaan dieren van bijlage IV aan de natuur te onttrekken en die onder zich te hebben, maar dit lijkt niet te gelden voor nakweek dieren (Art. 3.6). Er zijn diverse soorten (salamanders, boomkikkers) die al gehouden en gekweekt worden van voor de inwerkingtreding van de Flora en Faunawet. Bij inwerkingtreding van deze wet aangevraagde bezitsonthefingen werden volgens de houders echter nooit afgegeven.

Voor de Dibevo sector zitten er ook positieve kanten aan. Een aantal soorten mag weer gehouden worden door liefhebbers en ook de handel in deze dieren mag weer. Niet omdat dit extra omzet zal, maar wel omdat het kan wel bijdragen aan het stimuleren van de interesse in de Nederlandse natuur. Het voordeel is ook nog dat onbewust gehouden soorten (kleine watersalamander die uit zichzelf in de vijvers bij koi handelaren zijn terecht gekomen en jonge bittervoorns die bij handelaren die zwanenmosselen voorradig hebben en daaruit zijn gekomen) geen wetsovertredingen meer zullen zijn. Sterker nog, de dieren mogen gewoon verkocht worden

Opvallen is ook dat het verbod op doden (Art. 3.11.1) niet geldt voor vissen. Het zelfde artikel, lid 2, geeft een vrijbrief om alle exoten te doden. Wij hadden hier eigenlijk verwacht dat dit alleen zou gelden voor invasieve exoten.

Hoewel dit stukje over jacht voor de Dibevo sector niet echt van belang is vragen wij ons wel af wat er bedoeld wordt met "lange honden" (3.19.1b)

In Art. 3.32.a wordt aangegeven dat het verboden is dieren en eieren daarvan in de vrije natuur uit te zetten. Houdt dit in dat duiven niet langer losgelaten mogen worden in verband met de duivensport? In lid 5 van dit artikel lijkt een lijst van planten soorten geïntroduceerd te worden anders dan de lijst van invasieve soorten. Het werken met twee lijsten kan grote verwarring opleveren. Het is overigens niet geheel duidelijk wat er met vrije natuur bedoeld wordt. Wij gaan er van uit dat tuinen en tuinvijvers hier niet onder vallen. Het wordt echter niet in gedefinieerd.

Art. 3.37 regelt de omgang met invasieve soorten. Hoe zal er worden omgegaan met reeds gehouden invasieve soorten?

Duidelijkheid

Dit voorstel voor de Wet Natuur is weliswaar aanzienlijk leesbaarder dan de drie verschillende wetten die hierin worden bijeen gebracht, maar schept nog steeds geen duidelijkheid over wat nu voor welke soort geldt. De Nederlandse handel wil zich graag aan de wet houden, maar hoe komen ondernemers er achter wat er nu precies bij wet geregeld is zonder eerst een juristenopleiding te volgen? Het zou mooi zijn als nieuwe wetgeving in deze richting wordt begeleid door duidelijke website waarin handel en consumenten kunnen opzoeken welke soort wel en welke niet mag. En wat de condities zijn waaronder bepaalde soorten mogen worden gehouden en kunnen worden verhandeld. Deze website zou alle soorten moeten bevatten waarvoor beperkende wetgeving van kracht is, CITES bijlagen, schorsingen, habitat- en vogel richtlijn, beperkingen met betrekking tot invasieve soorten, etc. Van de VWA vernamen wij dat een douane beambte dit in zijn vrije tijd voor elkaar heeft gekregen voor de huidige wetgeving, maar het staat niet online en is dus niet toegankelijk voor houders. En dan nog, mensen zoeken wetgeving toch vooral bij de overheid. Als het elders staat, moet het wel heel erg goed te vinden zijn. Het LICG zou wellicht een optie kunnen zijn?

Met vriendelijke groet,
Vereniging Landelijke Organisatie Dibevo,

Dr. Alex Ploeg
Adjunct secretaris